

2. *Ходжсон Дж.* Экономическая теория и институты: Манифест современной институциональной экономической теории / Дж. Ходжсон.; пер.с англ. — М.: Дело, 2003. — 464 с.

3. *Coase R. H.* The Conduct of Economics: The Example of Fisher Body and General Motors / R. H. Coase // Journal of Economics Management Strategy. — 2006. — Vol. 15, № 2. — P. 255—278.

4. *Корнай Я.* Системная парадигма / Я. Корнай // Вопросы экономики. — 2002. — № 4. — С. 4—22.

УДК: 368.9.06:368.942

e-mail: anne_gorbunova@mail.ru

Горбунова Анна Ігорівна,
аспірант кафедри страхування,
ДВНЗ «Київський національний
економічний університет
імені Вадима Гетьмана»
Начальник відділу методології,
ПрАТ «УАСК АСКА-ЖИТТЯ»,
Україна

Gorbunova Anna,
Postgraduate of insurance
department, SHEI «Kyiv National
Economic University named
after Vadym Hetman», Head of
methodology department, PJSC
«UJSIC ASKA-LIFE», Ukraine

ОСОБЛИВОСТІ МЕДИЧНОГО АНДЕРРАЙТИНГУ ПРИ СТРАХУВАННІ ЗДОРОВ'Я

FEATURES OF MEDICAL UNDERWRITING IN HEALTH INSURANCE

Анотація. У статті розглядається важливість та актуальність проведення медичного андеррайтингу страховими компаніями в сучасних реаліях функціонування економіки країни. Приділяється увага вимогам до спеціалістів, що безпосередньо є зайнятими в даній сфері та їх вплив на показники діяльності страхової компанії в цілому.

Ключові слова: медичний андеррайтинг, страхувальник, застрахована особа, страхова компанія, захворювання.

Summary. The article deals with the importance and relevance of the realization of medical underwriting by insurance companies in modern realities of the country's economy. Attention to the requirements to specialists that are directly engaged in this field, and to their impact on the performance indicators of the insurance company as a whole is paid.

Key words: medical underwriting, policyholder, insured, the insurance company, disease.

Страхування здоров'я — це особливий вид страхування, пред-метом якого є майнові інтереси, що не суперечать чинному законодавству України, і пов'язані із життям, здоров'ям і працездатністю застрахованої особи [1]. Сучасні програми

страхування здоров'я можуть бути як з проведенням процедури андеррайтингу (в тому числі і медичного), так і без його проведення. Звичайно, більшість програм страхування здоров'я характеризуються відсутністю проходження потенційною застрахованою особою процедури андеррайтингу. Чому? По-перше — це економія часу, як потенційного страхувальника (застрахованої особи), так і страхового агента, який має намір укласти договір страхування. По-друге, економія витрат, що супроводжують процес андеррайтингу (це може бути відсутність відповідних спеціалістів, відсутність витрат на розробку та вдосконалення анкет та інших опитувальних листів, які містять інформацію медичного характеру стосовно застрахованої особи та інше). По-третє, менталітет населення, за кордоном будь-яка особа має договори по страхуванню, передумовою укладення яких стало проходження медичного огляду, заповнення медичних анкет і надання спеціалістам страхової компанії відповідних підтверджуючих документів щодо результатів аналізів. У першу чергу це необхідно для визначення індивідуального тарифу. Але українці ще не звикли до такої процедури укладення договорів страхування, це може бути лише питанням часу. Ще однією важливою умовою є відсутність кваліфікованих спеціалістів у даній галузі, оскільки спеціаліст у сфері медичного андеррайтингу повинен володіти не лише основами страхування, знати чинне законодавство, володіти інформацією стосовно вимог перестраховиків щодо здійснення андеррайтингу, але й мати досить високий рівень знань у медичній галузі та/або медичну освіту. Медичний андеррайтинг — це досить специфічний та особливий вид андеррайтингу. Це оцінка імовірності реалізації відповідних ризиків (на випадок настання яких проводиться страхування здоров'я) відносно об'єкта страхування.

Кожна страхова компанія встановлює внутрішні умови обов'язкового проведення медичного андеррайтингу враховуючи норми перестраховика. Наприклад, такі умови, як: вік застрахованої особи (ті особи, які старше 65 років), наявність інвалідності (або якщо особа була інвалідом протягом певного часу в минулому), наявність серйозних захворювань (онкологічних захворювань, інфаркту міокарда, інсульту, діабету тощо), бажання укласти договір страхування із досить великими страховими сумами та/або укласти паралельно іще кілька договорів страхування здоров'я в інших компаніях на великі страхові суми. Залежно від обраного страхового ризику, віку застрахованої особи та розміру страхової

суми, що обирається страхувальником, страхова компанія встановлює мінімальний і максимальний перелік інформації, що повинна бути надана для здійснення медичного андеррайтингу. Мінімальний перелік включає: заяву на страхування та детальну медичну анкету, а максимальний у свою чергу доповнюється іще оглядом лікаря (лікар повинен заповнити відповідні документи), включаючи аналіз сечі, тест на ВІЛ, флюорограму, лабораторний аналіз крові (загальний аналіз крові, повний хімічний аналіз крові, біохімія, сірологія, тести на функцію печінки, мікрохімічний аналіз сечі тощо) та електрокардіограму у спокої та напруженні (ЕКГ). При наявності у потенційної застрахованої особи одного із захворювань (захворювання респіраторної системи, діабет, епілепсію, головну біль та/або мігрень, болі у суглобах, недоліки та/або порушення розумового (психічного) здоров'я, гіпертензію тощо), їй необхідно в обов'язковому вказати дану інформацію в заяві на страхування, та додатково заповнити спеціальну деталізовану анкету, присвячену окремому наявному (або яке мало місце до моменту заповнення заяви на страхування) захворюванню/стану. Наприклад, якщо лікарем закладу охорони здоров'я було виявлено та констатовано факт наявності у потенційної застрахованої особи такого захворювання серцево-судинної системи, як «Гіпертензія», то в медичній анкеті необхідно вказати відомості щодо періоду часу протягом якого особа страждає на відповідне захворювання/стан, коли вперше було виявлено підняття кров'яного тиску, також надання даних щодо найвищих і найнижчих значень кров'яного тиску, останні («свіжі») показники кров'яного тиску, чи були ускладнення протягом вагітності з приводу гіпертензії, чи були коли-небудь виявлені ускладнення гіпертензії, надати інформацію щодо дат і результатів електрокардіографії, радіологічних або інших досліджень, які були проведені, надати оригінальні ЕКГ записи тощо. Після здійснення відповідної оцінки ризику, спеціаліст з андеррайтингу має право: 1) встановити надбавку до страхового тарифу; 2) зробити висновок щодо індивідуального розгляду справи (наприклад, надіслати інформацію головному медичному спеціалісту перестраховика для прийняття рішення, якщо договір потребує перестраховування та/або звернутися за додатковою консультативною допомогою до перестраховика з даного приводу); 3) прийняти рішення щодо неможливості прийняти об'єкта на страхування за теперішніх обставин (наприклад, зараз особа має захворювання «діабет», що було нещодавно діагностовано і лікар призначив проходження певного лікування. Людині може бути відмовлено у прийнятті на

страхування на певний проміжок часу. Дотримання лікарських рекомендацій позитивно вплине на перебіг захворювання через певний період часу. Відповідно людина знову може подати заяву на страхування та нові результати щодо стану її здоров'я, і бути прийнятою на страхування; 4) відмовити у прийнятті на страхування (відхилити ризик); 5) виключити певний ризик із страхового покриття (наприклад, якщо людина в минулому хворіла на онкологічні захворювання, то ризик «Критичні захворювання» буде виключений із покриття, а відносно ризиків «Смерть» та/або «Настання інвалідності» договір страхування може бути укладений).

Отже, при страхуванні здоров'я одним із найважливіших бізнес-процесів є саме медичний андеррайтинг, який безпосередньо впливає на розмір брутто-тарифу (та в кінцевому результаті на розмір страхової премії, що буде сплачена страховій компанії). Більшість зарубіжних страхових компаній уже давно відмовились від послуг по страхуванню здоров'я, які характеризуються відсутністю медичного андеррайтингу, та задіяли і цьому процесі кваліфікованих спеціалістів із відповідними навичками. Страховим компаніям, що функціонують на страховому ринку України, необхідно звертати увагу на міжнародний досвід і прислуховуватись до методичних рекомендацій міжнародних перестраховиків для створення внутрішньої андеррайтингової політики, розробленої відповідно до потреб кожної конкретної страхової компанії. Політика страхової компанії у сфері андеррайтингу є досить важливою. Необхідно вдосконалювати даний бізнес-процес і звертати увагу на персонал, що безпосередньо задіяний у сфері андеррайтингу, оскільки саме людські ресурси є ключовим показником у сфері надання послуг (у тому числі і страхових), який здійснює вплив на оцінку ризику та об'єкта страхування, щодо якого має бути укладений договір страхування, тарифну політику, рентабельність створених програм страхування, та в подальшому на показники надійності, платоспроможності та прибутковості всієї страхової компанії.

Література

1. Про страхування: Закон України від 07.03.1996 року № 85/96-ВР із змінами та доповненнями [Електронний ресурс]. — Офіційний сайт Верховної Ради України. — Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/>